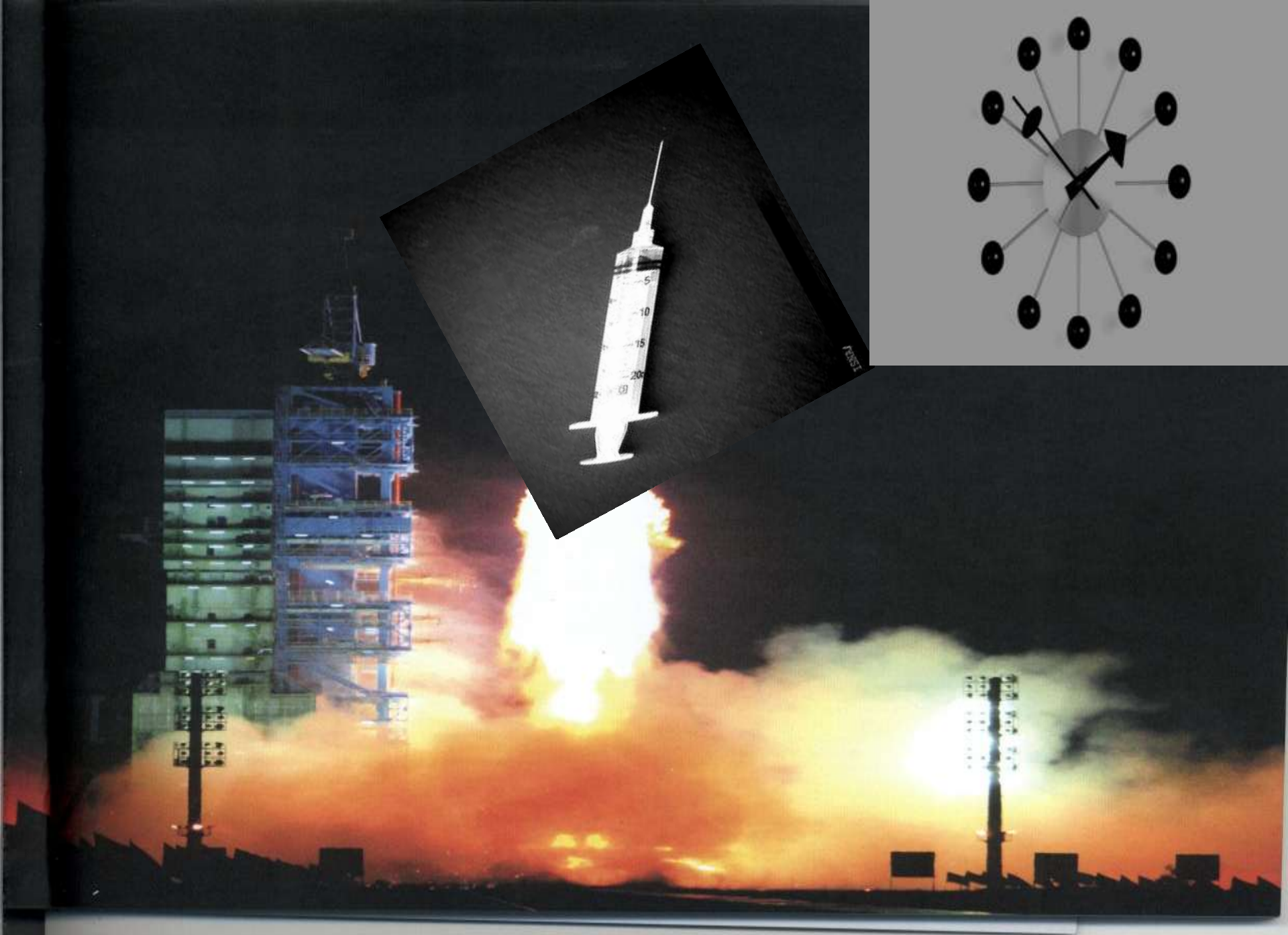

بسم الله الرحمن الرحيم

فرصت ها و تهدیدهای

نظام دارویی در افق ۱۴۰۴

چشم انداز بیست ساله

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه ریزی شده و مدبرانه ی جمعی و در مسیر تحقق آرمان ها و اصول قانون اساسی ، در چشم انداز بیست ساله، **ایران** کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین الملل.

جامعه ی ایرانی در افق این چشم انداز چنین ویژگی های خواهد داشت:

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود، متکی بر اصول اخلاقی و ارزشهای اسلامی، ملی و انقلابی، با تاکید بر مردم سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان ها و بهره مندی از امنیت اجتماعی و قضایی.

- برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه ی اجتماعی در تولید ملی.

- امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

-فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مومن ، رضایتمند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه ی تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.

-دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تاکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی،ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

-الهام بخش، فعال و موثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم سالاری دینی، توسعه ی کارآمد، جامعه ی اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تاثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه ای بر اساس تعالیم اسلامی و اندیشه های امام خمینی (ره).

-دارای تعامل سازنده و موثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

تعریف سلامت

سلامتی تنها نبود بیماری یا ناتوانی نیست بلکه حالتی است که در آن فرد از رفاه کامل جسمی، ذهنی و اجتماعی برخوردار است. سلامتی دامنه ای است که یک شخص یا گروه می تواند از یک سو خواسته های خود را تحقق بخشد و نیازهای خود را ارضاء کند و از سوی دیگر محیط را تغییر داده یا بان آن روبرو شود.

سلامتی به عنوان مبنی برای زندگی روزانه - نه هدف زندگی - در نظر گرفته می شود. سلامتی یک مفهوم مثبت است که در آن بر منابع اجتماعی و فردی و نیز توانایی های جسمی تاکید می شود.

وضعیت

گذشته حال آینده

شاخصهای موجود	سال ۱۳۵۷	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۹۰
تعداد اقلام دارویی موجود در بازار دارویی کشور	۴۴۸	۱/۵۶۷	۲/۲۳۸
حجم ریالی بازار دارویی کشور	---	۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۶/۱۷۳/۱۰۷/۵۴۵/۹۵۸
حجم تعدادی بازار دارویی کشور	۱/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۵/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰
تعداد کل داروخانه های کشور	۹۲۲	۶/۴۵۷	۹/۲۲۴
تعداد کل داروخانه های بیمارستانی	۹۶	۶۷۳	۹۶۲

شاخصهای موجود	سال ۱۳۵۷	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۹۰
تعداد شرکت های پخش سراسری	۸	۲۷	۳۹
تعداد شرکت های بیولوژیک در دست احداث	۰	۶	۹
تعداد شرکت های فعال در تولید فرآورده های بیولوژیک	۰	۱۲	۱۷
تعداد کل کارخانه های داروسازی فعال در کشور	۱۷	۶۰	۸۶
تعداد کل داروهای طبیعی موجود در فهرست	۴۴	۵۰۳	۷۱۸
تعداد مولکول های دارویی موجود در فهرست رسمی داروهای کشور	۲۲۲	۷۷۶	۱/۱۰۸
سهم مواد اولیه تولید داخل از کل بازار مواد اولیه کشور (درصد)	۵	۱۸	۴۰

عوامل و شاخصهای تأثیرگذار در 1404

-تغییر هرم جمعیتی و افزایش متوسط سن جامعه به سمت کهنسالی
-افزایش توان و قدرت خرید آحاد جامعه، متعاقب افزایش تولید
ناخالص ملی

-تغییر شیوه زندگی از سنتی به صنعتی
-تغییرات زیست محیطی و آب و هوایی
-تغییر شاخصهای بهداشتی

-تغییرالگوی بیماریها به بیماریهای قلبی،عروقی،سرطان، اعصاب و
روان (آلزایمر)، اتوایمیون، ناباروری، دیابت و بیماریهای عفونی
مقاوم به آنتی بیوتیکها

-تغییر الگوی مصرف داروها

الگوی داروهای موجود در سال ۹۰ در حال حاضر

مجموع تعداد نسخه: ۹۰/۰۰۰/۰۰۰

میانگین اقلام: ۳/۲۱ قلم

درصد بیماران دریافت کننده داروی تزریقی ۴۵ درصد

درصد بیماران دریافت کننده آنتی میکروبیال ۵۱ درصد

درصد بیماران دریافت کننده داروی کورتیکواستروئید ۲۵ درصد

نام دارو	شکل دارو	دوز دارو	درصد بیمار دریافت کننده	درصد از اقلام تجویزی
1-DEXAMETHASONE PHOSPHATE DISODIUM 8MG/2ML AMP	INJECTION (AMPOULE)	8mg/2ml	%13/90	%4/32
2-ADULT COLD TAB	SCORED TABLET		%8/56	%2/66
3-AMOXICILLIN 500MG CAP	CAPSULE OR TABLET	500mg	%7/25	%2/25
4-ACETAMINOPHEN CODEINE (300+20) TAB	SCORED TABLET		%7/22	%2/24
5-DIPHENHYDRAMINE COMPOUND 60ML SYRUP	SYRUP		%5/95	%1/85

نام دارو	شکل دارو	دوز دارو	درصد بیمار دریافت کننده	درصد از اقلام تجویزی
6-PENICILLIN 6-3-3 VIAL	FOR INJECTION (VIAL)		%5/00	%1/55
7-METRONIDAZOLE 250MG TAB	SCORED TABLET	250mg	%4/59	%1/42
8-CEFIXIME 400MG TAB	FILM COATED TABLET	400mg	%4/49	%1/39
9-OMEPRazole 20MG CAP	CAPSULE	20mg	%4/36	%1/35
10-DIPHENHYDRAMINE HCL 12.5MG/5ML ELIXIR	ELIXIR	12/5mg/5ml	%4/15	%1/29

پرفروش ترین داروهای بازار ایران (ریالی)

نام ژنریک	کد ژنریک	فروش عددی (پایان اسفند ۹۰)	فروش ریالی (پایان اسفند ۹۰)
1-CLOPIDOGREL 75MG TAB	1788	75,025,856	652,668,757,556
2-CEFIXIME 400MG TAB	227	126,225,675	631,522,483,200
3-ALBUMIN (HUMAN) 20% 50ML VIAL	27	1,126,263	619,792,450,000
4-AMOXICILLIN 500MG CAP	77	991,224,301	595,363,029,500
5-CEFTRIAZONE 1 GR VIAL	23	28,306,443	538,741,662,338
6-INTERFERON B 1B 8MIU VIAL	2668	800,721	513,897,950,000
7-IMIPENEM+CILASTATIN(500+500)MG VIAL	1876	3,249,348	479,541,272,920
8-CO-AMOXICLAV 625 (500/125) TAB	338	135,473,913	402,329,683,385
9-DEXAMETHASONE 8MG/2ML AMP	400	88,308,474	381,882,269,100
10-INTERFERON B 1A 30 MCG VIAL	2667	881,907	373,007,670,000
11-TRIPTORELIN ACETATE 3.75MG VIAL	1266	285,635	357,065,359,000
12-IMMUNE GLOBULIN 5G INJECTION POWDER (IV) VIAL	878	103,279	343,926,770,000
13-GERIATRIC PHARMATON® 40MG CAP	2101	63,547,040	343,577,076,000
14-MYCOPHENOLATE MOFETIL 500MG TAB	1753	26,787,530	332,027,829,600

پرفروش ترین داروهای بازار ایران (عددی)

نام ژنریک	کد ژنریک	فروش ریالی (پایان اسفند ۹۰)	فروش عددی (پایان اسفند ۹۰)
1-ADULT COLD TAB	25	182,281,240,600	1,103,644,670
2-ACETAMINOPHEN CODEINE(300+10)	8440	277,986,950,512	1,072,064,652
3-RANITIDINE 150MG TAB	1093	188,153,293,000	1,012,631,100
4-AMOXICILLIN 500MG CAP	77	595,363,029,500	991,224,301
5-METFORMIN HCL 500MG TAB	817	274,162,115,700	891,662,639
6-ASA 80MG EC TAB	1395	105,798,036,500	845,428,600
7-GLIBENCLAMIDE 5 MG TAB	595	91,506,611,000	809,552,424
8-ANTI HISTAMINE DECONGESTANT TAB	98	170,236,254,400	653,801,000
9-LOSARTAN POTASSIUM 25MG TAB	1822	246,603,403,720	653,733,070
10-IBUPROFEN 400MG	659	109,800,672,500	515,446,250
11-METRONIDAZOLE 250MG TAB	845	80,068,418,800	497,254,608
12-ALPRAZOLAM 0.5MG TAB	40	139,737,014,200	438,562,070
13-IBUPROFEN 400MG PEARL	7191	215,971,117,800	435,209,950
14-ACETAMINOPHEN 325MG TAB	7	55,048,705,200	434,260,616

چالش‌ها و مشکلات پیش رو

-نارسا بودن اقتصاد دارو و خدمات مربوطه در عرصه تامین، تولید ،
توزیع و عرضه

-بالا بودن سهم دستگاههای دولتی و عمومی در تولید ، توزیع و عرضه
دارو و انحصارات در بخشهای مذکور

-افزایش سهم هزینه های داروئی در سبد هزینه های خانوار

-کاهش هزینه اثر بخشی داروها

-نارسایی ساختار و اعتبارات سازمانهای بیمه گر

-افزایش سطح توقعات و انتظارات عمومی فراتر از امکانات و اعتبارات
نظام سلامت

-افزایش تقلبات داروئی

به عنوان مثال گزارش شبکه تلویزیونی الجزیره: بیش از ۱۰ درصد داروهای جهان تقلبی است

در حال حاضر بیش از ۱۰ درصد داروهای موجود در جهان تقلبی بوده و برای سلامت افرادی که این داروها را استفاده می کنند؛ کشنده به شمار می روند. میزان فروش داروهای تقلبی در جهان با ۶۰۰ درصد رشد نسبت به سال ۲۰۰۳ به ۲۰۰ میلیارد دلار در سال رسید و هم اکنون بیش از ۱۰ درصد داروهای جهان تقلبی است. تلویزیون الجزیره با بیان اینکه میزان فروش داروهای تقلبی در جهان به ۲۰۰ میلیارد دلار در سال رسیده این تجارت غیر اخلاقی را کشنده می شمارند و به نقل از مسئولان پزشکی بر لزوم تدوین منشوری برای جلوگیری کشته شدن تعداد بیشتری از بیماران بر اثر خوردن داروهای تقلبی تأکید کرد.

این گزارش با بیان اینکه بیشتر مشتریان داروهای قلبی را فقیران و افراد بی بضاعت تشکیل می دهند، میزان فروش داروهای قلبی در جهان سالانه به ۲۰۰ میلیارد دلار یعنی مبلغی معادل تقریباً بیش از یک سوم درآمد ملی کشور نفت خیزی مانند عربستان سعودی رسید.

میزان فروش داروهای قلبی در جهان نسبت به سال ۲۰۰۳ میلادی ۶۰۰ درصد رشد داشته است و کشورهای فقیر به صورت بازار اصلی فروش آنها در آمده اند به گونه ای که ۵۰ تا ۷۰ درصد داروهای موجود در برخی کشورهای فقیر را داروهای قلبی تشکیل می دهند. در حال حاضر سالانه بیش از ۱۰۰ هزار نفر بر اثر داروهای قلبی مالاریا در آفریقا جان خود را از دست می دهند.

طی گزارشات تقریباً ۷ درصد داروهای تقلبی در کشورهای عربی تولید و توزیع می‌شوند و نکته قابل توجه آنکه این داروها آنچنان شبیه داروهای اصلی تولید می‌شوند که شناخت داروی تقلبی از اصلی بسیار مشکل می‌شود.

TheNational

Barcode strategy in war against counterfeit medicines

Mitya Underwood

Last Updated: July 02, 2010 11:18AM UAE / July 2, 2010 7:18AM GMT

ABU DHABI // All medicines in the capital could soon be marked with high-tech barcodes to try to stamp out the huge market in counterfeit drugs.

The Health Authority-Abu Dhabi (HAAD) plans to use the system to track and trace the supply and distribution of legitimate medicines.

An estimated Dh1.4 billion is spent on pharmaceuticals each year in the UAE. Although precise figures are difficult to come by, globally it is estimated that fake drugs worth about 10 per cent of the legitimate market are seized each year.

Dr Mohammed Abuelkhair, the head of drug regulation at HAAD, said the new system could be in place early next year. If it is a success, he said, HAAD would present its findings to the federal Ministry of Health.

"The barcode is placed on every package of medicine," he said. "All the medicines that comes into the country goes to the agent, and before it leaves the agent it will be barcoded with a special, unique, code, then it goes to the pharmacies."

Distributing agents would have to liaise with the authority to work out what barcodes they would need.

Every box of medicine will come with a randomly selected number and barcode containing information about the manufacturer, batch number and expiry dates. It will also include information such as dose and strength.

Dr Abuelkhair said: "The pharmacies can use the barcode for point-of-contact sale, but also to verify that the medicine is genuine.

"And the patient can go home with the packet, dial a number, and, using the code on the box it will tell him about the medicine so he knows whether it is real or fake."

It would be almost impossible for counterfeiters to forge the numbers because they would be randomly selected and unique to each packet.

If they did try, he said, it would trigger an alarm when the genuine number is scanned by a pharmacy at the point of sale.

Dr Abuelkhair said the risks of taking fake medicines ranged from antibiotic resistance to death, depending on the ingredients.

A series of raids in Egypt in 2008 found counterfeit medicines valued at hundreds of millions of dollars and "exposed a criminal network feeding consumers across the Middle East", according to the World Health Organisation.

The Center for Medicine in the Public Interest, which is based in the US, estimates that global counterfeit drug sales could reach US\$75 billion (Dh275bn) this year.

In May, Dubai Customs seized seven million sexual stimulant and fertility drug tablets from a warehouse in the dry port, estimated to be worth as much as \$70m.

Yasar Yaman, the regional director of global security at Pfizer, which makes the male impotence drug Viagra, said the company had found fake medicines made in "rodent and pest-infected" laboratories.

Ahmed Butti Ahmed, the director general of Dubai Customs, with counterfeit and genuine drugs. Jeffrey E. Sittig / The National

-افزایش عرضه داروهای بی کیفیت *Substandard*

-افزایش مقاومت میکروبی و کاهش آنتی بیوتیکهای موثر

-تغییر الگو و میزان اعتیاد

به عنوان نمونه گزارش از سایت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی تهران در خصوص سوء مصرف ریتالین

مصرف ریتالین، اعتیاد به شیشه و کرای می آورد.

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران: معاون آموزشی مرکز ملی
مطالعات اعتیاد با تاکید بر این که مصرف داروی «ریتالین» که به عنوان
داروی تقویت حافظه تبلیغ می شود، اعتیادآور است، نسبت به رشد
مصرف این دارو در بین دانشجویان و سربازان هشدار داد، وی همچنین
افزود داروی ریتالین، دارویی است که در سال های اخیر با ادعای
تقویت حافظه به بازار آمده و بیشترین مصرف کنندگان آن را
دانشجویان و سربازان تشکیل می دهند.

به گزارش روابط عمومی مرکز ملی مطالعات اعتیاد: عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران اعلام که تبلیغ ریتالین به عنوان داروی تقویت حافظه در حالست که مصرف این دارو، سبب ردگرایش و افزایش تمایل مصرف کنندگان به استفاده انواع مواد مخدر می شود. با اعتیادآور خواندن «ریتالین»؛ معاون مرکز ملی مطالعات اعتیاد هشدار داد: **مصرف ریتالین در بین دانشجویان و سربازان** افزایش داشته است.

به گفته عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تبلیغ ریتالین به عنوان داروی تقویت حافظه در حالست که مصرف این دارو، سبب گرایش و افزایش تمایل مصرف کنندگان به استفاده انواع مواد مخدر می شود.

مکری با تاکید بر لزوم آگاهی‌رسانی اجتماعی در این زمینه، یکی از علل عمده گرایش جوانان به مواد مخدر و اعتیادآور را خلا ارائه آموزش‌های صحیح و جامع در این زمینه ذکر و بیان کرد: متأسفانه ما هم اکنون با ضعف در ارائه آموزش‌های لازم و کاربردی در زمینه پیشگیری از اعتیاد به نوجوانان و جوانان در محیط‌هایی چون مدارس و حتی خانواده‌ها هستیم.

وی در پایان ابراز عقیده کرد: در حال حاضر آموزش و پرورش در مورد پیشگیری از اعتیاد صرفاً به ارائه آموزش‌های سنتی و ناکافی که بیشتر دافعه ایجاد می‌کنند تا جاذبه، بسنده کرده و از سوی دیگر خانواده‌ها نیز بیشتر از این که به فکر بهداشت روان و آموزش مهارت‌های زندگی به فرزندانشان باشند، تنها به فکر مواردی چون خوب درس خواندن آن‌ها هستند.

تبلیغات همراه کننده و غیر قانونی

کمپانیهای دارویی در جامعه پزشکی ،

داروسازی و عموم مردم

سایت های غیر قانونی

شبکه های ماهواره ای غیر قانونی

- کاهش توان رقابتی تولیدات داخلی در مقایسه با رقبای خارجی

- سهم پایین صادرات دارو نسبت به ظرفیت عملیاتی صنایع دارویی داخلی

- برآورده نشدن انتظارات عمومی از نحوه ارائه خدمات دارویی در داروخانه

راهکار و استراتژی

-توجه به فرمان مقام معظم رهبری در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و اقتصاد مقاومتی با هدف کاهش سهم دولت و انحصارات
-تدوین مقررات و بروز رسانی ضوابط و آئین نامه های موجود متناسب با نیازهای روز

-اصلاح ساختار بیمه ها از سنتی به نوین
-شفافیت هر چه بیشتر در ضوابط و مقررات, *Transparency, Publishment*

-توسعه مراکز رشد و فناوری با هدف تولید داروها و مواد اولیه داروئی جدید و وارداتی

-گسترش تولیدات با کیفیت و قیمت مناسب در رقابت با رقبای خارجی

- ایجاد فضای رقابت با روشهایی همچون توسعه برندینگ و تولید تحت لیسانس

- برخورد خردمندانه با ورود مولکولهای جدید داروئی به فهرست رسمی داروهای کشور مبتنی بر اصول اقتصاد سلامت و هزینه اثر بخشی (*Cost benefit*) بودن این اقلام

- فراهم کردن بستر اطلاع رسانی صحیح و علمی به جامعه پزشکی و داروسازی

- اطلاع رسانی صحیح و علمی به عموم مردم از سطح مدارس ابتدائی تا صداو سیما به منظور اصلاح فرهنگ عمومی

- استفاده از ظرفیت طب سنتی ایرانی و اسلامی

- پایش و نظارت بر نحوه نسخه نویسی و ارائه خدمات داروئی
- اصلاح *GMP* و شرایط بهینه تولید با هدف ارتقاء کیفیت تولید و فراهم کردن زمینه صادرات دارو
- برخورد فعال با تقلبات و قاچاق دارو از طریق نصب برچسب های اصالت و ساماندهی سیستم توزیع
- بروز رسانی نحوه ارائه خدمات داروئی در داروخانه ها
- اصلاح ساختار اقتصادی جبران ارائه خدمات داروئی و مشاوره داروئی در داروخانه ها

با تشکر از توجه شما